

บทที่ 2

หลักเกณฑ์การเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กที่เหมาะสมแก่วัยและ ศักยภาพของเด็ก

การเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กนั้น นอกจากผู้เขียนจะมีความรู้เกี่ยวกับพื้นฐานทางจิตวิทยาเกี่ยวกับความต้องการและความสนใจของเด็กแล้ว ผู้เขียนยังจะต้องรู้และเข้าใจหลักเกณฑ์การเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กที่เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพด้วย เพราะเด็กแต่ละวัยความต้องการและความสนใจในการอ่านหนังสือแตกต่างกันมาก เป็นต้นว่า เด็กวัยก่อนเข้าเรียนหรือวัยอนุบาล เด็กจะต้องการหรือสนใจหนังสือภาพหรือนิทานภาพที่มีภาพสวยงาม หนังสือตัวโต และมีคำเพียงไม่กี่คำ ซึ่งล้วนเป็นคำง่าย ๆ และสั้น ส่วนเด็กในวัยประถมศึกษาตอนปลายและมีมัธยมศึกษาตอนต้น เด็กจะต้องการและสนใจหนังสือที่เป็นเรื่องจริง เรื่องขบขัน เรื่องผจญภัย เรื่องชีวประวัติ และเรื่องเหนือวิสัย ซึ่งล้วนเป็นเรื่องยาว ใช้ถ้อยคำมาก มีภาพประกอบเล็กน้อย เหล่านี้เป็นความต้องการและความสนใจในการอ่านซึ่งผู้เขียนทราบได้จากพื้นฐานทางจิตวิทยาอันเป็นส่วนประกอบของหลักเกณฑ์การเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กประการหนึ่ง หลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่สำคัญสำหรับการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กที่ผู้เขียนควรรู้ แบ่งออกเป็น 4 ประการ คือ

1. ความรู้และความเข้าใจเด็ก
2. ประเภทของวรรณกรรมสำหรับเด็กที่นำมาเขียน
3. คำโครงการเขียน
4. การใช้ภาษาในการเขียน

1. ความรู้และความเข้าใจเด็ก

ผู้เขียนจะต้องรู้และเข้าใจว่า วรรณกรรมสำหรับเด็กที่ตนจะเขียนขึ้นนั้น มีความมุ่งหมายจะเขียนเรื่องเพื่อให้เด็กฟังหรือเพื่อให้เด็กอ่าน ทั้งนี้เพราะกลวิธีในการเขียนทั้ง 2 ประเภทนี้ มีข้อแตกต่างกันอยู่ 2 ประการ คือ

1.1 การเขียนเรื่องเพื่อให้เด็กฟัง อาศัยกลวิธีในการเล่าเรื่อง (Story telling)

โดยไม่ต้องคำนึงถึงปัญหาว่าเด็กจะอ่านออกหรือไม่ เด็กที่ฟังอาจเป็นเด็กเล็ก (5-6 ขวบ) หรือเล็กกว่านั้นหรือโตกว่านั้น (8-9 ขวบ) ไม่ว่าจะเป็นวนิยาย นิทานเรื่องสัตว์ เรื่องดวงดาวต่าง ๆ ๖๖ ล้วนแต่ใช้กลวิธีอันเดียวกับการเล่าเรื่อง คือมุ่งให้สนุกสนาน มีเสียงแปลก ๆ ต่าง ๆ ได้ในเรื่องที่เขียน ให้เพลิดเพลิน ตื่นเต้น ออกรส ขบขัน และอาจจะให้ความรู้ด้วย ใช้คำได้มาก ใช้คำยาว ๆ สะกดยาก ๆ ก็ได้ แต่ควรเป็นคำที่เด็กชอบและเข้าใจได้ ยิ่งกว่านั้นในปัจจุบันนี้ ผู้เขียนยังควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเรื่องในการจัดทำรูปเล่มหนังสือประเภทนี้ด้วย เป็นต้นว่า เพื่อเร้าความสนใจของผู้ฟังยิ่งขึ้นก็ควรเป็นหนังสือขนาดใหญ่และหนาหนาน มีภาพพลิกเปิดแสดงให้ดูได้ชัดเจน หรืออาจจะเป็นหนังสือขนาดจิ๋ว มีภาพประณีตทุกหน้า ให้ผู้ฟังพลิกดูเองได้ด้วยความปลอดภัย

1.2 การเขียนเรื่องเพื่อให้เด็กอ่าน ผู้เขียนจำต้องนึกถึงความสามารถของผู้อ่านด้วยว่าตนจะเขียนเรื่องให้ผู้อ่านกลุ่มไหน และผู้อ่านกลุ่มนั้นจะอ่านหนังสือออกแล้วมากน้อยเพียงไร ตลอดจนจะเข้าใจเรื่องง่ายยากได้มากน้อยเพียงไร การใช้คำง่าย คำยาก ใช้ข้อความสั้นหรือยาว ดำเนินเรื่องง่ายหรือสลับซับซ้อน มีตัวละครที่มีอุปนิสัย ดุร้ายหรือยาก หรือในการเขียนสารคดี (Non-Fiction) ก็จะได้ทราบว่ ตนจะอธิบายให้่ง่ายสั้น ดาด ๆ หรือให้ลึกซึ้งยากยิ่งขึ้นไปตามความสามารถในการอ่านของผู้ที่ตนเขียนให้อ่าน

ไม่ว่าจะเขียนเรื่องบันเทิงคดี (Fiction) หรือเรื่องสารคดี (Non-Fiction) ผู้เขียนจะต้องรู้จักผู้อ่านของตนเองก่อนลงมือเขียน กล่าวคือ จะต้องเข้าใจจิตใจของผู้อ่านว่าจะชอบอะไรมากน้อยอย่างไร จิตวิทยาสำหรับเด็กจึงเป็นสิ่งควรคำนึงถึง เช่น ทราบว่า เด็กวัยเล็ก (5-6 ขวบ) ส่วนมากจะมีความสนใจเรื่องใดได้ไม่นานนัก ฉะนั้นการเขียนเรื่องสำหรับเด็กเล็ก เรื่องจะยาวนักไม่ได้ ควรจบในเวลาอันสั้น (2-3 หน้า) เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกว่าตนสามารถอ่านจบได้ใน 2-3 นาที และได้ขึ้นเรื่องใหม่่อีกแล้วกระหายที่จะอ่านต่อไปด้วยความพอใจและภูมิใจ การเขียนจึงต้องเขียนอย่างง่ายที่สุดเรื่องสำหรับเด็กวัยนี้ ถ้าจะให้ยาวที่สุดก็ไม่ควรเกิน 500 คำ

สำหรับเด็กอายุสูงขึ้นมายุ่อมจะสนใจเรื่องยาวขึ้นและยากขึ้นได้ (เช่นเรื่องอาจจะยาวถึง 2,000 คำ หรือ 5,000 คำ) และที่เห็นได้ชัดอยู่ข้อหนึ่งก็คือ ผู้อ่านที่ยังเด็ก

อยู่ก็มักจะคิดเอาตัวเองเข้าไปเทียบกับตัวละครในเรื่องที่แต่งขึ้นนั้น หรือเป็นตัวละครนั้น ๆ เสียเองโดยไม่รู้สีกตัว ฉะนั้นผู้เขียนจึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจจิตใจเด็กในข้อความสมเหตุสมผลในการเขียนและรายละเอียดพิสดารจึงเป็นสิ่งจำเป็นมากในการเขียนสารคดีหรือเรื่องบันเทิงคดี ถ้าเขียนรายละเอียดปลีกย่อยผิด ๆ พลาด ๆ ก็จะทำให้เด็กหยุดอ่านเสียทันที เพราะหมดความเชื่อถือในตัวผู้เขียน นอกจากนั้นตัวละครที่มีลักษณะน่าสนใจเด็กให้เกิดความเมตตา ความกล้าหาญ เก่งกล้าสามารถในการผจญภัย หรือมีอุปสรรคลำบากและเอาชนะได้ เหล่านี้จึงเป็นเรื่องที่เด็กชอบเป็นพิเศษ เพราะคิดเทียบเอาตัวเองเข้าไปเป็นตัวละครนั้น ๆ ได้ดี

ในการเขียนเรื่องสำหรับเด็ก เด็กจะเลิกอ่านทันที ถ้าเกิดความรู้สึกว่าคุณเขียนดูถูกหรือคอยแต่สั่งสอน ความจริงนั้นสิ่งที่คุณยังไม่ได้เรียนรู้ ก็เพียงเพราะว่าเขาเหล่านั้นยังมีอายุน้อย หาได้หมายความว่าเขาจะมีปัญญาต่ำไม่ ถ้าหากในใจผู้เขียนยกย่องเด็กดีอยู่แล้ว โวหารของผู้เขียนก็จะสละสลวยชวนอ่านชวนฟังไปเอง แม้จะอธิบายอะไรก็จะไม่กลายเป็นเรื่องดูถูกดูแคลน แต่จะเป็นเสมือนเพื่อนที่ดีซึ่งกันและกัน เกิดความสัมพันธ์อันสนิททางใจระหว่างผู้เขียนกับเด็ก

ข้อความที่เขียนแต่ละตอนหรือแต่ละย่อหน้า จะต้องมีความสัมพันธ์กับที่เด็กออกตัวสำหรับอ่าน คือต้องเขียนให้อ่านเพลิน สนุกตื่นเต้น มีอารมณ์ขันแทรกบ้างและไม่ยืดเยื้อ¹

2. ประเภทของวรรณกรรมสำหรับเด็กที่นำมาเขียน

ผู้เขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก จำเป็นจะต้องรู้จักเลือกประเภทของวรรณกรรมที่นำมาเขียนซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการและความสนใจของเด็กรวมทั้งความถนัดของผู้เขียนเองด้วย วรรณกรรมสำหรับเด็กมีหลายประเภท คือ

2.1 นิทานภาพ (Picture Stories) ได้แก่หนังสือภาพและนิทานภาพ

2.2 บทเพลงสำหรับเด็ก (Children's Songs and Rhymes) ได้แก่เพลงกล่อมเด็ก เพลงปลอบเด็ก เพลงประกอบการเล่นของเด็ก และเพลงสำหรับเด็ก

2.3 วรรณกรรมดั้งเดิม (Traditional Literature) ได้แก่ นิทานพื้นบ้าน นิทานสอนคดีธรรม นิทานวีรบุรุษ เทพปกรณัม และนิทานชาดก

¹ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการสัมมนา เรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็ก กลุ่มอายุ 11-16 ปี. (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2510). หน้า 4-7.

2.4 **บันเทิงคดีประเภทสมจริง (Realistic Fiction)** ได้แก่เรื่องเกี่ยวกับอุปสรรคทางร่างกาย ความยากจน สงคราม ความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ความอ้างว้างวิเวก และความตาย เป็นต้น

2.5 **บันเทิงคดีประเภทชีวประวัติและประวัติศาสตร์ (Biography and Historical Fiction)** ได้แก่ ชีวประวัติของเยาวชน ชีวประวัติของบุคคลสำคัญ เรื่องก่อนประวัติศาสตร์ เรื่องประวัติศาสตร์ยุคใหม่ และเรื่องประวัติศาสตร์ยุคโบราณ ฯลฯ

2.6 **เรื่องเหนือวิสัยและเรื่องขำขัน (Modern Fantasy and Humour)** ได้แก่ เทพนิยาย ความมหัศจรรย์ของโลก อาณาจักรในจินตนาการ เรื่องเหนือวิสัยเกี่ยวกับสัตว์โลกเครื่องเล่นและตุ๊กตา โลกคนแคระ เรื่องเกี่ยวกับการบิน อานาจักลับ การเอาชนะวิญญูณ เรื่องเกี่ยวกับกาลเวลา และเรื่องตลกขบขันต่าง ๆ

2.7 **ร้อยกรอง (Poetry)** ได้แก่ ร้อยกรองสำหรับเด็กอันเกี่ยวกับชีวิต ธรรมชาติ ความร่าเริงเบิกบาน ความรัก ความอบอุ่นใจ และเรื่องสอนใจ

2.8 **เรื่องให้ความรู้ (Informational Books)** ได้แก่ การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ชีวิตสัตว์โลก กิจกรรมและการทดลอง เรื่องทางภูมิศาสตร์ สารานุกรม และอื่น ๆ

2.9 **เรื่องที่ร่าความสนใจเป็นพิเศษ (Books for Special Interests)** ได้แก่ เรื่องนิทานเกี่ยวกับสัตว์ เรื่องลึกลับ เรื่องเกี่ยวกับภรรากีฬา และเรื่องผจญภัย

3. **เค้าโครงการเขียน**

การฝึกเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก ผู้เขียนจะต้องกำหนดเค้าโครงการเขียนไว้ก่อนเพื่อการเขียนเรื่องนั้นจะได้ดำเนินตามขั้นตอนการเขียน ทำให้การลำดับเรื่องถูกต้อง ไม่สับสน เค้าโครงการเขียน ควรมีลำดับขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขอบเขตของเรื่องที่จะเขียน (Area chosen from) เรื่องที่จะเขียน ผู้เขียนอาจนำมาจากประเภทของวรรณกรรมสำหรับเด็กต่าง ๆ ชนิดกัน เช่น

- เรื่องจากประสบการณ์ชีวิตประจำวัน (Everyday Life Experience)
- นิทานคติสอนใจทำนองนิทานอีสป (Near Fable Story)

- นิทานเกี่ยวกับสัตว์ ธรรมชาติของสัตว์ (An Animal Story)
- นิทานเกี่ยวกับสัตว์ แต่ให้สัตว์มีพฤติกรรมเหมือนคน (Personified Animal Story)
- เรื่องเหนือวิสัย เช่นเรื่องสัตว์ประหลาด (Simple Fantasy)

ขั้นที่ 2 กำหนดสาระสำคัญของเรื่อง (Theme) คือ เมื่อผู้เขียนเลือกเรื่องประเภทใดประเภทหนึ่งจากขั้นที่ 1 แล้ว ต้องพิจารณาว่าเรื่องนั้นมีจุดประสงค์จะให้เด็กได้รับอะไร มีอะไรเป็นสาระสำคัญ เช่น ความกล้าหาญ ความเอื้อเฟื้อ ความสามัคคี ฯลฯ สิ่งเหล่านี้คือสาระสำคัญของเรื่อง

ขั้นที่ 3 ตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม (Title)

ขั้นที่ 4 วางโครงเรื่อง (Plot) การวางโครงเรื่องควรมี 3 ตอน คือ

- ตอนเริ่มต้น (Beginning)
- ตัวเรื่อง (Middle)
- ตอนจบของเรื่อง (Ending)

ตัวอย่าง

1. กำหนดขอบเขตของเรื่องที่จะเขียน (Area chosen from)
  - เรื่องเหนือวิสัย เช่น เรื่องสัตว์ประหลาด (Simple Fantasy)
2. สาระสำคัญของเรื่อง (Theme)
  - ความกล้าหาญและความฉลาดสามารถแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือผู้อื่นได้
3. ตั้งชื่อเรื่อง (Title)
  - แก้วผู้กล้าหาญ
4. การวางโครงเรื่อง (Plot)
  - ตอนเริ่มต้น (Beginning)
    - มีสัตว์ประหลาดมาจับคนในเมืองเทพนครไปกิน
    - กษัตริย์เมืองเทพนครให้ประกาศรับผู้ไปปราบสัตว์ประหลาด
  - ตัวเรื่อง (Middle)
    - แก้วเป็นนายพรานหนุ่มรับอาสาไปปราบสัตว์ประหลาด

- การติดตามต่อสู้อองเกล้ากับสัตว์ประหลาด
- ตอนจบของเรื่อง (Ending)
  - แเกล้าปราบสัตว์ประหลาดได้สำเร็จเดินทางกลับเมืองเพนนคร
  - กษัตริย์เมืองเพนนครแต่งตั้งให้เกล้าเป็นทหารเอก²

4. การใช้ภาษาในการเขียน

ผู้เขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก จำเป็นจะต้องรู้จักใช้ภาษาให้เหมาะแก่วัย และศักยภาพของเด็กด้วย กล่าวคือ เด็กในวัยก่อนเข้าโรงเรียนและวัยอนุบาล ภาษาที่ใช้ควรเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย มักเป็นคำโดดหรือคำประสมที่เด็กรู้จักและคุ้น รูปของถ้อยคำภาษาควรสั้น กะทัดรัด และเว้นระยะห่างตัวอักษรตัวโต และมีรูปภาพมากกว่าถ้อยคำ เช่น จากเรื่องเที่ยวในเมือง³

² ณรงค์ ทองปาน. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. (พระนครศรีอยุธยา : วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา, 2524). หน้า 122-123.

³ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. แบบสอนอ่านภาษาไทยสำหรับเด็กชาวเขา เล่ม 3 เรื่องเที่ยวในเมือง. (กรุงเทพฯ : ครูสภา, 2519). หน้า 17.

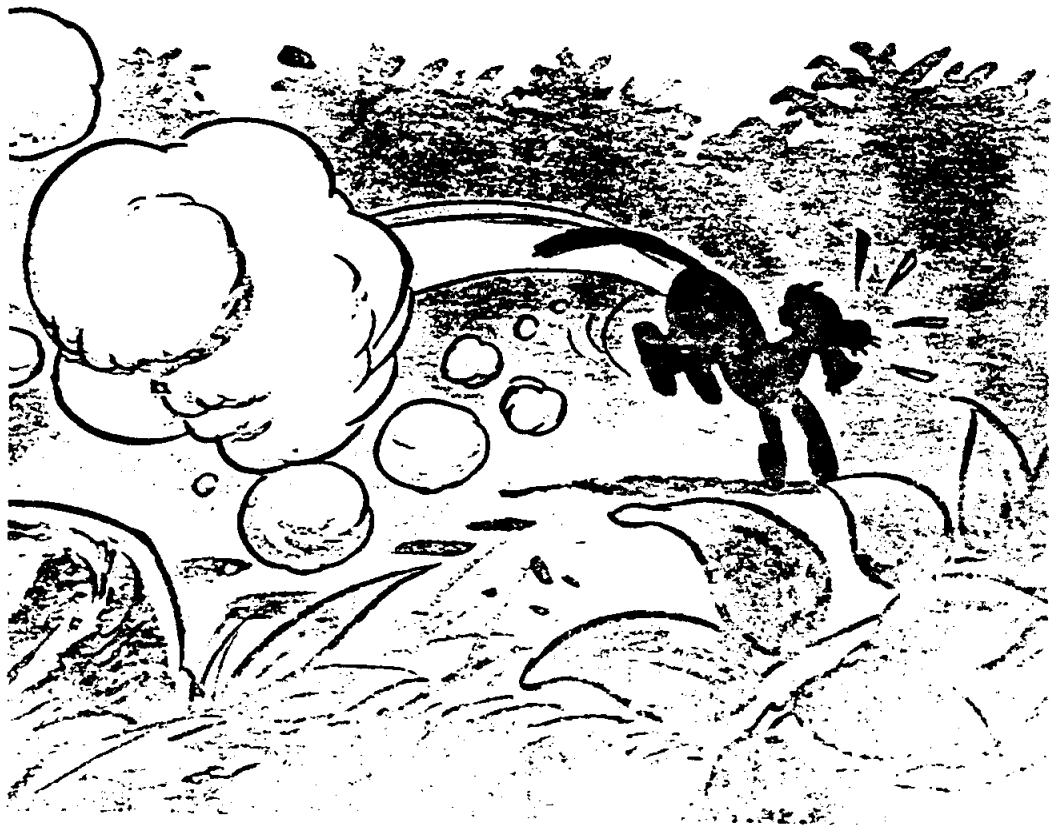

เรือบิน บิน ได้ เหมือน นก
ทั้งสาม ตื่นเต้น และ ชอบใจ

เรื่องเที่ยวในเมือง

ครั้งเด็กโตขึ้นอีก คำและประโยคก็ยาวขึ้น ตัวหนังสือเริ่มเล็กลงกว่าเดิม เช่น จากเรื่อง
เสื่อกับกวาง⁴

เสื่อได้ยืงตั้งนั้นก็ตกใจกลัว รีบแผ่นหนีไปโดยเร็ว
กวางมองตามเสื่อด้วยความดีใจ ที่อุบายของตนสำเร็จ

เรื่องเสื่อกับกวาง

⁴ อัมชนา (นามแฝง). *เสื่อกับกวาง*. (กรุงเทพฯ : อุดมศึกษา, 2524), หน้า 15.

เมื่อเด็กถึงอีกระดับวัยหนึ่ง ตัวหนังสือเริ่มเล็กลง ถ้อยคำและประโยคยาวขึ้น ตลอด
จนมีเนื้อเรื่องมากขึ้น เช่นจากเรื่องสั้นชีวิตชนบท⁵

“เอาหนอนนี้แหละ” นายชว่า พลองปลดส้มภาระลงจากบ่า
อันมีข้องใส่ปลา สวิงตักปลา ตะกร้าไม้ไผ่ใบเล็ก ๆ

“ขำลงไปหยั่งระดับน้ำก่อนนะ” นายชิตบอก แล้วถอด
กางเกงออก นุ่งผ้าขาวม้าโจงกระเบน คอย ๆ ก้าวลงไปในหนองนั้น
น้ำลึกเลยสะเอวของนายชิตไปหน่อยหนึ่ง “ที่นี่แหละ คงได้สักสอง
สามแกงหрок” นายชิตว่าพลองวักน้ำลูบหน้า

เรื่องสั้นชีวิตชนบท

⁵ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. เรื่องสั้นชีวิตชนบท ชุดที่ 2. (กรุงเทพฯ : ศรุสภ, 2523). หน้า 33.

แต่ถ้าเป็นเด็กที่อยู่ในระดับประถมศึกษาตอนปลายและมีมัธยมศึกษาตอนต้น การใช้ถ้อยคำ ภาษาและรูปประโยคตลอดจนเนื้อเรื่อง มีความซับซ้อนขึ้น ทั้งนี้เพราะเด็กอ่านหนังสือได้ คล่อง และเข้าใจความหมายของถ้อยคำและข้อความได้ดี เช่น จากเรื่องชีวิตบ้านป่า⁶

1

ตักนกกินน้ำ

ขุนเขาสูงทะมึน โอบล้อม บริเวณที่ รามวิมลธารสาย
เล็ก ๆ ซึ่งไหลเอื่อยเซาะแก่งหิน คุเป็นสายคดเคี้ยวกิ่งงูเลื้อย
ความสดชื่นยังงอมมีเหลืออยู่ แม้จะเป็นฤดูแล้งที่
แสงอาทิตย์เรืองแรงก็ตาม

ก้น ไม้บาง ก้นเริ่มผลิ ใบอ่อนเขียว ชะอุ่มและ ให้ความ
ร่มรื่น

กิ่งใบไหวเอนไปตามแรงลมที่พัดอยู่ตลอดเวลา

กระรอกเป็นฝูงโลดได้ก้นบนกิ่งไม้และมันยังกระโดด
จากต้นหนึ่ง ไปยังอีกต้นหนึ่งจน น้ำกลั้วจะพลัด ตกลงมาแต่
มันก็ประเปรียวและไม่เคยพลาดพลั้ง ทว่าก็ยังมิบางทิวที่
แผดว้างไปติดกับซึ่งพรานคักไว้ในบริเวณใกล้ ๆ

นกกบ่าเรียวร้องแซ่ จิก ๆ จิบ ๆ เจียง ๆ ประสาน
เสียงกันทั้งระงมไปทั่วราวป่า

ชะนีก็เรียกคุเสียงก็้องอยู่บนเขาสูง

เรื่องชีวิตบ้านป่า

⁶ ประสิทธิ์ มุสิกเกษม. *ชีวิตบ้านป่า*. (กรุงเทพฯ : บุรพาสาน, 2521). หน้า 10.

ผู้เขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กจำเป็นต้องรู้จักใช้ภาษาให้เหมาะสมแก่วัย และศักยภาพของเด็ก เด็กในแต่ละวัยย่อมเข้าใจวงศัพท์มากน้อยต่างกัน เด็กเล็กต้องการภาษาที่ง่าย อ่านแล้วเข้าใจทันที แต่เด็กที่โตขึ้นวงศัพท์ก็กว้างขึ้น ภาษาก็ยากขึ้นตามลำดับ การใช้ภาษาในวรรณกรรมสำหรับเด็กควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

4.1 ภาษาที่แปรรูปจากภาษาเขียน เช่น คำ ปู่ไร๋ ชะ เนี้ย เมื่อไหร่ แล้วก้อเฮี้ย ฯลฯ คำเหล่านี้สำหรับเด็กเล็กไม่ควรใช้ แต่สำหรับเด็กโตอนุโลมให้ใช้ได้ในบางกรณี เช่น ที่เป็นบทสนทนาทั้งนี้เพื่อต้องการความสมจริง ซึ่งควรอยู่ในเครื่องหมายคำพูดอันแสดงให้เห็นว่าเป็นบทสนทนา เช่น “คำไม่ไปหรอก คำเบือ” เจ็บบอก “เฮี้ย... จ้อย ให้ฉันช่วยแบกไหมล่ะ” สรรวยทำเสียงล้อ

4.2 ความกระชับ ความกระชับคือการใช้คำน้อยคำแต่ได้ใจความชัดเจนและมีน้ำหนัก ความกระชับของถ้อยคำและประโยคมีดังนี้

4.2.1 การสรรคำใช้ การสรรคำใช้จะต้องเลือกคำที่ตรงความหมาย กล่าวคือ เป็นการใช้น้อยคำแต่กินความหมายบริบูรณ์ เช่น “ดูซิ เท้าบวม เบ่งเขียวลูก” แม้ว่า คำว่า เบ่ง เป็นลักษณะพองออก แต่เป็นการทำให้พอง ในที่นี้ต้องใช้คำว่า เบ่ง ซึ่งหมายถึง พองหรือพองออกมา จึงต้องใช้ว่า “ดูซิ เท้าบวม เบ่ง เขียวลูก” แม้ว่า หรือ “แดง แยม ประตุมองเข้าไปข้างใน” แยม มีความหมายว่า เปิดแต่น้อย แต่ใช้กับดอกไม้ที่บ้านน้อย ๆ ถ้าเป็นประตูต้องใช้คำว่า แยม เช่น “แดง แยม ประตุมองเข้าไปข้างใน” การใช้คำให้ตรงความหมายเป็นสิ่งที่ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ

4.2.2 คำแทนวลีหรือประโยค การใช้คำแทนวลีหรือประโยคจะช่วยให้ข้อความกระชับขึ้นแทนที่จะต้องเขียนอธิบายความยืดยาว การใช้คำแทนวลีหรือประโยคอาจทำได้โดยเลือกใช้คำประสมแทนข้อความที่ยืดยาว เช่น บ้านที่ปลูกลอยอยู่ในแม่น้ำ เรียงรายไปตามลำน้ำยาวเหยียดทั้งสองฝั่ง คำว่า บ้านที่ปลูกลอยอยู่ในแม่น้ำ ใช้คำว่า เรือนแพ ซึ่งเป็นคำประสมแทนได้ หรือ ผู้ที่ทำนาเป็นอาชีพ เผ้ารอฝนที่จะตกลงมาหล่อเลี้ยงต้นข้าว คำว่า ผู้ที่ทำนาเป็นอาชีพ ใช้คำว่า ชาวนา ซึ่งเป็นคำประสมแทนได้ คำประสมเช่นนี้ช่วยให้ข้อความกระชับขึ้น

4.2.3 การใช้คำขยายให้ถูกที่ การใช้คำขยายให้ถูกที่นับเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง ควรจำไว้เสมอว่า คำขยายต้องอยู่ใกล้กับคำที่มันขยาย เช่น “สมใจมีบทบาทสำคัญในการแสดงละครครั้งนี้ ที่สุด” คำว่า ที่สุด ควรขยายคำว่า สำคัญ จึงจะถูกต้อง ประโยคนี้ควรเขียนว่า “สมใจมีบทบาทสำคัญ ที่สุด ในการแสดงละครครั้งนี้”

หรือ “เด็กไทยตายด้วยโรคขาดอาหาร เป็นจำนวนมาก” คำว่า จำนวนมาก ควรขยาย คำว่า เด็กไทย จึงจะถูกต้อง ประโยคนี้ควรเขียนว่า “เด็กไทย จำนวนมาก ตายด้วย โรคขาดอาหาร”

4.2.4 *ไม่ควรใช้คำฟุ่มเฟือย* การใช้คำฟุ่มเฟือยจะทำให้ความไม่กระชับ และหย่อนน้ำหนัก เช่น

“แก้ว ตะโกนด้วยเสียงอันดัง เรียกจิมให้ลงมาหา”

การตะโกนก็ต้องใช้เสียงดังอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องเติมคำว่า “ด้วยเสียงอันดัง” เข้ามาอีก หรือ

“มะม่วงออกช่อ เป็นพวงระย้า อยู่เต็มต้น”

มะม่วงที่ออกช่อเต็มต้นย่อมเป็นระย้าอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องเติมคำว่า “เป็นพวง ระย้า” เข้าไปอีก

4.2.5 *ประโยคสั้นประโยคยาว* ประโยคสั้นเป็นประโยคความเดียว ไม่ซับซ้อน ตรงไปตรงมา คำในประโยคมีความหมายทุกคำ เหมาะสำหรับเด็กเล็กอ่าน เช่น

“ทันใดนั้นเหยี่ยวดำตัวใหญ่บินผ่านมา มันเห็นลูกไก่ มันอยากกินลูกไก่จึงโฉบ ต่ำลงมา ใช้อุ้งเล็บฉีดยาวลูกไก่ไป”

ส่วนประโยคยาวเป็นประโยคที่มีข้อความยาวขึ้น มีลักษณะประโยคคู่ขนานหรือประโยค ถ่วงความและมีสันธานเชื่อมประโยค ไม่ใช่ประโยคความเดียวหลาย ๆ ประโยค จึง ทำให้ประโยคซับซ้อนขึ้น เหมาะสำหรับเด็กโตอ่าน เช่น

“ครั้นสองพี่น้องเดินทางเข้ามาถึงในเมืองแล้ว เขาจึงเดินตรงไปยังร้านขาย ของชำ แต่ร้านขายของชำยังไม่เปิด เห็นแต่ผู้คนเดินกันขวักไขว่ บ้างกำลังซื้ออาหาร บ้างกำลังซื้อดอกไม้ เบียดเสียดยัดเยียดดูซุลมุนวุ่นวาย”

4.3 *ความสละสลวย* ความสละสลวย หมายถึง การรู้จักสรรใช้คำเรียบง่าย แต่มีเสียงราบรื่นไพเราะหู ความสละสลวยของการใช้ภาษาแบ่งได้ดังนี้

4.3.1 *การบรรยาย* การบรรยาย หมายถึง การเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ติดต่อกัน ฉะนั้นจึงหมายรวมถึงเรื่องราวต่าง ๆ เช่น ชีวิตประวัติ ประวัติ ดำเนิน บทละคร นวนิยาย เรื่องนิทาน หรือเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น

“เดิมมีนาง บ้านอยู่ดอนคา มีผู้มาขูขอบิดาฝ่ายหนึ่ง มารดาฝ่ายหนึ่ง ต่างคน ต่างบอกให้ลูกสาว แล้วกำหนดจะไปแต่งงานอภิเษกที่เขาคพนมเสพ ที่เมืองนครสวรรค์

ไปหยุดทำของเลี้ยงมีขนมจีนเป็นต้น ที่เขาแห่งหนึ่ง ครั้นเมื่อปรากฏว่าบิดาให้ช่างหนึ่ง มารดาให้ช่างหนึ่งเกิดวิวาทกันขึ้น เขานั้นจึงได้ชื่อว่าเขาวิวาท ภายหลังจึงกลายเป็น พนมवाद ยังมีหมวดขนมจีนและรอยสุนัขปรากฏอยู่”

4.3.2 การพรรณนา การพรรณนา หมายถึง การวาดภาพโดยตัวอักษร ให้ผู้อ่านได้แลเห็นภาพต่าง ๆ ตามที่ผู้เขียนต้องการ ภาพอาจจะหมายถึงรูปร่าง ลักษณะ ของมนุษย์ สัตว์ สิ่งของ ตลอดจนทิวทัศน์ เสียง กลิ่น รส สัมผัส ทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึก นึกเห็นภาพตามความประสงค์ เช่น

“แสงอาทิตย์เริ่มทำลายความมืดให้กลายเป็นสีเทา ใต้น้ำมวนตัวลอยขึ้นสูง เป็นเกลียวมองดูเหมือนควันจากห้องยาสูบยักษ์ อ้อยอิงอยู่เหนือทางน้ำอย่างเกียดจรั้น แสงแดดรวมตัวกันหนาแน่นขึ้น พุ่มไม้มีดเลียบทางน้ำไปก็เปลี่ยนสี จากสีทึมเป็นสีสดใส สีเขียวเหมือนหยกและมรกต สีขาวบริสุทธิ์และสีนวล สีแดงโกเมนและสีแดงคล้ำ สีเหลือง และสีทอง”

4.3.3 การอธิบาย การอธิบาย หมายถึง การทำให้ผู้อ่านเข้าใจ จะเป็น วิชาความรู้ ทฤษฎี หลักเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งก็แล้วแต่ การอธิบายต้องทำให้ผู้อ่าน เข้าใจชัดเจน ไม่มีข้อเคลือบแคลงสงสัย เช่น

“วิธีทำยางดกนกกนั้นทำได้ไม่ยาก โดยการเอาชันเคี้ยวปนกับน้ำมันมะพร้าว ให้พอเกิดเป็นยางเหนียว แล้วเติมยางไทรลงไป คนให้เข้าด้วยกันก็จะได้อย่างดกนก เก็บใส่กระบอกไม้ไผ่หรือภาชนะอย่างอื่นก็ได้ เหลาไม้ไผ่ขนาดเท่ากำนัไม้ขีดยาว คีบเศษ ๆ คลุกยางเหนียวที่เตรียมไว้ ก็จะได้ยางเรียวยาวสำหรับดกนกตามต้องการ”

4.3.4 ความตระการ ความตระการ หมายถึง การใช้ถ้อยคำสร้างภาพ ลักษณะเช่นนี้ควรใช้คำแสดงอาการ เช่น ชบเซา ง่วงเหงา เคืองคว้าง ถลา ร่อน หรือ คำแสดงภาพ เช่น ต้นไม้ใหญ่ใบครีมี แสงแดดระยิบระยับ ธารน้ำที่ไหลคดเคี้ยว เช่น

“ถ้านั่งดูตามที่แห่งใดข้างถนน จะแลเห็นคนเดินเหมือนอย่างกับจอกที่ไหล ลอยมาตามกระแส น้ำ รถที่เดินไปมาเหมือนกับแพและสวะในเวลาหน้าน้ำ”

สำหรับร้อยกรองนั้น ในด้านการใช้ภาษา ฐะปะนีย์ นาครทรรพ⁷ ได้เสนอวิธี

การเขียนภาษาร้อยกรองสั้น ๆ ไว้ 5 วิธี คือ

1. ใช้คำง่าย
2. ความหมายเด่น

⁷ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. “ภาษาที่ใช้ในการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก”, เอกสารที่ ๖. กองการประชุมปฏิบัติการเขียน หนังสือสำหรับเด็ก 18-28 พฤษภาคม. (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2523) (อัดโรเนียว). หน้า 1-3.

3. เล่นเสียงหลาก

4. ผากข้อคิด

5. จุงจิตเพลิน

1. ใช้กำง่าย คำพยางค์เดียวหรือสองพยางค์ คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ ที่มีความถี่ในการใช้สูง ล้วนเป็นคำที่ควรนำมาใช้แต่งบทหรือกรองสำหรับเด็ก เพราะจะช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายได้ทันที เช่น

ปีใหม่ ปีใหม่วันใหม่	แสงแดดสดใส นกน้อยร้องเพลง ดอกไม้แย้มบาน	จิตใจสำราญ ครื้นเครงประสาน ทุกคนร่าเริง
ฝนตกพราวพราว	ฝนตกพราวพราว แกเดินก้มก้ม ประเดี๋ยวแดดออก ฉันไม่มีแรง	แม่ดำกางร่ม อยู่ข้างกำแพง แกบอกพ่อแดง หุบร่มให้ที

2. ความหมายเด่น หมายถึงทั้งความหมายของคำและความหมายของเนื้อความของบทหรือกรอง ร้อยกรองแต่ละบทควรใช้คำที่มีความหมายเด่น เข้าใจได้ทันที ควรเรียงลำดับเป็นเนื้อความที่เข้าใจง่าย ไม่สับสน เช่น

ลำธารน้อย	ลำธารน้อย คูน้ำใสใส ปลาตัวนิด พ่นน้ำกระจาย ต้นไทรย้อย ร่มเย็นหนักหนา	มีน้ำรินไหล เห็นกรวดแวววาว ว่ายขีดสาหร่าย เป็นฟองขาวขาว ห้อยรากลงมา นอนฝันเห็นดาว
-----------	---	--

3. เล่นเสียงหลาก หมายถึงการใช้คำที่มีเสียงวรรณยุกต์ต่าง ๆ หลายเสียงสลับกันและจังหวะในการออกเสียงด้วย เพื่อให้บทหรือกรองมีเสียงไพเราะ มีจังหวะชวนสนุกสนาน เช่น

ข้าวสุก/มาคลูก/กะปิ	อย่าเพ่อติ/กึ่งแห่ง/โรยลง
หมูหวาน/ใส่จานบรรจง	มานั่งล้อมวง/กินให้สำราญ

ข้าวสุก/มาคลูก/กะปิ
แกงจืด/ยอดตำลึงหวาน

เดิมอีกซี/สองจาน/สามจาน
ชดแล้วขึ้นบาน/คล่องคอจริงเอย

4. ผากข้อคิด บทร้อยกรองบางบทอาจผากข้อคิดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่มีคุณค่าทางใจให้แก่
เด็กได้ เช่น ข้อคิดในเรื่องการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หรือความมีน้ำใจต่อกัน เช่น

ฝนตกแดดออก	(1) ฝนตกแดดออก	นกกระจอกแปลกใจ
	ไผ่ผินบินไป	ไม่รู้หนทาง
	ไปพบมะพร้าว	นกหนาวครวญคราง
	พี่มะพร้าวใจกว้าง	ขอพักสักวัน
	(2) ฝนตกแดดออก	นกกระจอกพักผ่อน
	พohายเหนียวอ่อน	บินจรผายผัน
	ขอบใจพี่มะพร้าว	ถึงคราวช่วยกัน
	น้ำใจผูกพัน	ไม่ลืมบุญคุณ

5. กุญแจพิณ คือการทำให้เด็กเกิดความบันเทิงว่าเรใจ หรือผลิตพิณด้วยการอ่าน
บทร้อยกรองนั่นเอง ถ้าใช้วิธีการทั้ง 4 ข้างต้นไปแล้ว ข้อนี้ก็จะเป็นผลพลอยได้ เช่น

แสงดาว (ทำนองต้อยตึง)

แสงดาวพราบนฟ้า	เจ็ดแจ่มจ้า งามตาน่าชม
คำคืน ชื่นอารมณ์	ยามเมื่อลมพัดรำเพยมา
ดาวเด่น ระยับ สว่าง วาววับ	เราสุดจะนับ จำนวนดารา
แสงสว่างสุกใส อยู่ในนภา	ใครประดิษฐ์เจ้ามา น่าชมจริงเอย

บทร้อยกรองเหล่านี้ ถ้าแต่งให้เข้าทำนองเพลงไทยเดิมแล้วให้เด็กฝึกหัดร้อง
ก็จะผลิตพิณยิ่งขึ้น

นอกจากผู้เขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก จะรู้จักและเข้าใจการใช้ภาษาในการ
เขียนแล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือ เด็กในระดับใดวัยใด ควรรู้จักวงศัพท์แค่ไหนเพียงใด
ผู้เขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กจำเป็นจะต้องรู้จักใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ
ของเด็กด้วย ในเรื่องของวงศัพท์ กองวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ศึกษา
วิจัยและทำเป็นรายงานการสำรวจประมวลคำไว้หลายเล่ม จะขอนำมาเขียนไว้เท่าที่
จำเป็นใช้ ดังนี้

บัญชีคำ⁸

คัดจำนวนคำจากหนังสือพิมพ์ 2,000 คำแรกที่ซ้ำกับบัญชีคำที่เด็กพูดและ
บัญชีคำจากหนังสืออ่านภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 รวม 199 คำ เรียงลำดับจากคำที่
ใช้มากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

ที่	ได้	เป็น
จะ	ใน	มี
ของ	ให้	ไป
ว่า	ไม่	นี้
ก็	มา	จาก
แล้ว	ต่อ	อยู่
คน	กับ	กัน
แต่	ด้วย	นั้น
ทำ	อย่าง	เข้า
ยัง	ทาง	ขึ้น
ถึง	หน้า	ต้อง
ตาม	ทั้ง	ออก
อีก	ดี	หนึ่ง
งาน	ขอ	ตัว
ใช้	เห็น	ถูก
ไร	มาก	ผม
ลง	บ้าน	เอง
ก่อน	ดู	ใหม่
ใหญ่	อัน	เปิด
คุณ	เอา	หลาย
ใจ	สอง	รถ

⁸ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการสำรวจประมวลคำ ตอนที่ 3. (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2510). หน้า 43 - 45, 77 - 110.

จน	พบ	โรงเรียน
อะไร	คง	ช่วย
ขาย	เคย	เดิน
แบบ	เหมือน	รู้
มัน	เรียน	เสียง
เด็ก	หลัง	พอ
บอก	น้ำ	จับ
เรียก	ชื่อ	เพื่อน
อาหาร	นอก	หนังสือ
มือ	สอน	สั่ง
ลูก	ได้	ยอม
เขียน	ตก	ถือ
บน	ร้าน	ชอบ
ร้อง	ข้าง	ฟัง
รัก	ไหน	เก็บ
ปิ่น	กิน	นี้
เล่น	เพลง	รูป
เลี้ยง	หาย	เร็ว
สนาม	เจ้า	เล็ก
นอน	เสร็จ	อย่า
อยาก	พา	หนี
ทำงาน	เย็น	
นั้น	นั่ง	มอง
ตัด	ปิด	ใบ
วิ่ง	ดำ	ตา
ปาก	ดิน	ที่
พ่อ	รีบ	สวย
คอย	จำ	สบาย

ยาว	ป่า	เล่ม
หนู	ประตู	แม่
ไม้	แดง	น้อง
ปลา	ใส่	โรง
นีก	ผ้า	จบ
ทำไม	ไหม	กลัว
ดี	ห้อง	ยื่น
เกาะ	ขาว	ข้าว
ลอง	ชวน	ขา
ม้า	โต	ล้าง
ไล่	เสือ	หัวเราะ
ตื่น	ชน	เดี๋ยว
ชุด	เช็ด	แก้ว
เชือก	ดอกไม้	หมู
แย่ง	ดีใจ	ผัก
ร้องไห้	ชี้	เขี้ยว
ลิง	ลุง	กระโดด
ขนม	หน้าต่าง	

บัญชีคำ

จำนวนคำที่เด็กชั้นประถมปีที่ 1 ใช้ รวมกับคำที่เก็บจากหนังสือพิมพ์เรียงตามลำดับอักษรเพื่อแสดงให้เห็นคำโดดและคำประสม รวม 2,315 คำ

ก็	กระดุก	กราบทูล
กงสุล	กระเด็น	กราม
กฎ	กระโดด	กรีธา
กฎหมาย	กระหัง	กรุง
กบฏ	กระทบกระเทือน	กรุณา
กัม	กระเทือน	กฤษฎีกา

กรณี	กระทรวง	กลม
กรม	กระทำ	กล็อง
กรรม	กระบอก	กลอน
กรรมกร	กระบ้อง	กล่อม
กรรมกร	กระบैया	กลัว
กรรมสิทธิ์	กระมัง	กลางคืน
กรรมวิธีการ	กระสุน	กลางวัน
กรอก	กระแส	กลาย
กรอบ	กระหน้า	กล่าว
กระจาย	กระไหลก	กล่าวหา
กระดาศ	กราบ	กลืน
กลุ่ม	กันเอง	กำเนิด
กลุ่ม	กัน	กำพร้าว
กวาด	กับ	กำแพง
กวาดวิชา	กางเกง	กำไร
กสิกร	กาย	กำหนด
กสิกรรม	การ	กิจ
กว้าง	การกุศล	กิจการ
กว้างขวาง	การค้า	กิน
กวาด	การค้าขาย	กีฬา
ก่อ	การงาน	ก็
ก่อกวน	การเงิน	กึ่ง
ก่อสร้าง	การปกครอง	กัญแจ
กอง	การพนัน	กุม
กองโจร	การไฟฟ้า	กุศล
กองทัพ	การเมือง	กู่
กองพล	การศึกษา	เกณฑ์
กองพัน	การณ	เก็บ

ก่อน	เก็บเกี่ยว	ข้อตกลง
ก่อน	เกรง	ข้อเท็จจริง
กัก	เกษตร	ข้อมูล
กังวล	เกิด	ข้อสอบ
กัน	เกา	ข้อสังเกต
กันดาร	เกาะ	ข้อเสนอ
เกียรติ	ขจัด	ของ
เกียรตินิยม	ขณะ	ของกลาง
เกียรติยศ	บน	ของขวัญ
เกี่ยวกับ	ขนม	ข้อ
เกี่ยวข้อง	ขนาด	ขอ
เกรี้ยวกราว	ขนาน	ขอบคุณ
เกลียด	ขบ	ขัด
เกี่ยว	ขบวน	ขัดข้อง
เกือบ	ขบวนการ	ขัดขวาง
แก่	ข่ม	ขัดแย้ง
แก่	ขยับ	ชั้น
แก้ไข	ขยาย	ชั้น
แก้ว	ขยี้	ขับ
ใกล้เคียง	ขวด	ขับร้อง
ใกล้ชิด	ขวัญ	ขับไล่
โกง	ขวาง	ขา
กาล	ขว้าง	ข้า
ก้าวหน้า	ขอ	ข้าพเจ้า
กำกับ	ขอรับรอง	ข้าราชการ
กำจัด	ข้อ	ข้าง
กำชับ	ข้อเขียน	ข้างต้น
กำนัน	ข้อความ	ข้างหน้า

ชนสง	แขก	คป
ขาดใจ	แข็งแกร่ง	คม
ขาย	แข็งแรง	คมนาคม
ขาว	แข็งขัน	ครบ
ขาว	แขน	ครอง
ขาว	แขนง	ครองชีพ
ขาวเปลือก	แขนวน	ครอบ
ชี	ไซ	ครอบครอง
ชิด	ไซ	ครอบคร้ว
ขึ้น	โชน	คริ่ง
ขึ้น	ขาดแคลน	ครั้น
ชุด	คง	คริ่ง
ขุนโจร	คณะ	คลัง
ขู่	คณะมนตรี	คล้าย
ชุด	คด	คลิ่น
เข็ด	คดี	คลี่คลาย
เขต	คนขับ	ครั้นครอง
เข้ม	คน	ครู
เข้มขัน	คนขับรถ	คล่อง
เข้มแข็ง	คนขาว	คลอด
เช่า	คนใช้	ค่าย
เช่า	คนงาน	คำขอร้อง
เข้าใจ	คนดู	คำเชิญ
เข้าใจ	คนต่างด้าว	คำตอบ
ข้อหา	คนร้าย	ความหวัง
เขียน	คนอื่น	ความเห็น
เขี้ยว	คั้น	คอก
เขื่อน	คั้นควัว	ค่อนข้าง

ควบ	คอย	คำถาม
ควบคุม	ค่อย	คำแถลง
ควร	คะแนน	คำนวณ
ควัก	คัด	คำเนิ่ง
คว่ำ	คัดค้าน	คำฟ้อง
คววม	คัดเลือก	คำร้อง
คววมคิด	ค้ำ	คำสั่ง
คววมคิดเห็น	ค้ำคั่ง	คำให้การ
คววมจริง	คัมภีร์	ค้ำ
คววมตาย	คา	ค้ำประกัน
คววมเป็นธรรมชาติ	ค่า	คิ้ว
คววมเป็นอยู่	ค่าเช่า	คึกคัก
คววมผิด	ค่าใช้จ่าย	คืบ
คววมมั่นคง	ค้ำ	คืบ
คววมรัก	ค้ำขาย	คืบหน้า
คววมรู้	ค้ำง	คุก
คววมรู้สึก	คาด	คุกคาม
คววมเร็ว	คาน	คุณ
คววมหมาย	ค้ำน	คุณค่า
คุณภาพ	เครื่องยนต์	งวด
คุณแม่	เครื่องหมาย	งั้น
คุณวุฒิ	เคลื่อน	งาน
คุณสมบัติ	เคลื่อนที่	เงิน
คุณหญิง	เคลื่อนไหว	เงินเดือน
คุม	เคลือบ	เงินตรา
คุ่ม	แค่	เงินทอง
คุ่มครอง	แค่ัน	เงินสด
คู้หมั้น	โคจร	เงา

เค็ม	เจียบ	จ้านง
เคมี	เจือนไซ	จ้านวน
เคร่งครัด	แ่ง	จ้าแนก
เคราะห์	ไง	จ้าเป็น
เคย	จราชร	จงรักภักดี
เค้า	จริงจัง	จด
เคียง	จลาจล	จดหมาย
เครียด	จอ	จน
เครื่อง	จอเงิน	จนกระทั่ง
เครื่องจักร	จอง	จนกว่า
เครื่องใช้	จอบ	จนถึง
เครื่องบิน	จอม	จบ
เครื่องแบบ	จอมพล	จมูก
เครื่องมือ	จะ	จรวด
โค่น	จัก	เจตนา
โครง	จักรพรรดิ	เจรจา
โครงการ	จักรยาน	เจ้า
โครงสร้าง	จักรเย็บผ้า	เจ้าบ่าว
ใคร	จาริก	เจ้าพนักงาน
ฆ่า	จ่า	เจ้าฟ้า
ฆาตกร	จ่าศาล	เจ้าภาพ
ฆาตกรรม	จาก	เจ้ามือ
โฆษณา	จ้าง	เจ้าหญิง
โฆษณา	จ่าย	เจ้าหน้าที่
งด	จ่า	เจ้าหนี้
งดงาม	จ่ากัด	เจริญ
งบ	จ่าได้	เจาะ
งบประมาณ	จ่าต้อง	แจก

จักรวาล	จำพวก	แจ้ง
จังหวัด	จำเลย	แจ้งความ
จัดการ	จำหน่าย	แจ้งใส่
จัดเจน	จิต	โจทก์
จัดตั้ง	จิตใจ	โจม
จัดสรร	จี้	โจมตี
จับ	จิต	โจร
จับกุม	จุด	ใจ
ฉกรรจ์	จุด	ใจความ
ฉบับ	จวบ	ข้างภาพ
ฉลอง	ชลประทาน	ชายแก่
ฉลาด	ช่วง	ชายแดน
ฉะนั้น	ชวน	ชายหนุ่ม
ฉันท	ช่วย	ชาวเขา
ฉาก	ช่วยเหลือ	ชาวเขา
ฉาย	ช่อง	ชาวบ้าน
ฉายา	ชอบ	ชาวบ้าน
ฉืด	ชอบธรรม	ชาวประมง
เฉพา	ชะงัก	ชาวไร่
เฉียง	ชะตา	ชำนาญ
เฉียบ	ชักชวน	ชำระ
เฉื่อย	ชั่ง	ชำระ
เฉล	ชัด	ชิง
เฉล	ชัดเจน	ชิง
เฉล	ชั้นสูตร	ชิง
เฉล	ชั้นเชิง	ชิง
ชก	ชัย	ชิง
ชนชาติ	ชัยชนะ	ชิง
ชนบท	ชั่ว	ชิง

ชนะ	ชั่วคราว	ชื่อเสียง
ชม	ชั่วโมง	ชุกชม
ชมเชย	ชา	ชุด
ชรา	ช่าง	ชุมนุม
ชุ่ม	ใช้จ่าย	ดนตรี
ชุ่ม	ชอก	ดร.
เช็ด	ชอง	ดวงจันทร์
เช่น	ช้อน	ดวงชะตา
เช่นกัน	ช้อน	ด่วน
เช่นเดียวกัน	ช่อม	ด่วน
เช่นเดียวกับ	ช่อมแซม	ด้วย
เช่นนั้น	ช่อม	ดอกเบีย
เชิง	ชอย	ดอกไม้
เชิญชวน	ชาก	ด้อย
เช่า	ซ้ำ	ดัก
เขี้ยว	ชี้	ดั่ง
เขี้ยวชาญ	ชี้	ดั่งกล่าว
เขื่อ	ซึ่ง	ดังต่อไปนี้
เขื่อถือ	ชิม	ดังนั้น
เขื่อมั่น	ชื่อตรง	ดังนี้
เขื่อ	ชื่อ	ดัชนี
เขื่อชาติ	เซ็น	ตัด
เขือก	ฉापนกิจ	ตัดแปลง
เขื่อม	ฐาน	ตัดผสม
แช่	ฐานทัพ	ตัน
โชค	ฐานะ	ดับ
ใช้	ณ	ดับเพลิง
ด่าน	คูเหมื่อน	โดยเสด็จ

ด้าน	ดู	ได
ดาบ	เด็ก	ได้
ดารา	เด็กชาย	ได้แก่
ดาว	เด็กหญิง	ได้รับ
ดาวเทียม	เด็ด	ตก
ดำ	เด็ดขาด	ตกใจ
ดำเนิน	เดิน	ตกทอด
ดำเนินการ	เดินขบวน	ตกลง
ตำรง	เดินทาง	ตน
ตำริ	เดิม	ต้นเงิน
ดินัน	เดี่ยว	ต้นทุน
ดิน	เดี่ยว	ตบ
ดินแดน	เดี๋ยวนี้	ตบแต่ง
ดี	เดือดร้อน	ต้ม
ดีกว่า	แต่	ตรงข้าม
ดีใจ	แดง	ตรวจ
ดีบุก	แดน	ตรวจตรา
ดีก	โดด	ตรวจ
ดีม	โดย	ตระเวน
ดูเด็ด	โดยเฉพาะ	ตระหนัก
ดู	โดยตรง	ตรา
ดูแล	โดยสาร	ตรา
ตริ้ง	ตัดสินใจ	ตึกแถว
ตลอด	ต้น	ต้น
ต่อ	ตัว	ต้นต้น
ต่อต้าน	ตัวแทน	ตุ๊กตา
ต่อมา	ตัวอย่าง	ตุ้
ต่อสู	ตัว	ตุ้ยน

ต้อง	ตา	เต้น
ต้องการ	ตาก	เตะ
ต่อน	ต่างจังหวัด	เต็มที
ต้อนรับ	ต่างประเทศ	เต็ม
ตอบแทน	ต้าน	เตรียม
ต่อม	ตาม	เดือน
ต่อย	ตาราจวา	แต่
ตะโกน	ตำบล	แต่ละ
ตะลุย	ตำรวจ	แตก
ตะวัน	ตำรา	แตกต่างกัน
ตะวันตก	ตำหนิ	แตกแยก
ตะวันออก	ตำแหน่ง	แต่งงาน
ตักเตือน	ติดต่อก	แต่งตั้ง
ตั้งใจ	ติดตั้ง	แต่้ม
ตั้งแต่	ติดตาม	โต
ตัด	ดี	โต
ตัดสิน	ดีก	โต้แย้ง
ใต้	ถูก	ทฤษฎี
ใต้สวน	ถูกใจ	ทลาย
ถนัด	ถูกต้อง	ทวง
ถล่ม	เถอะ	ทวม
ถลุง	เถื่อน	ทรี
ถ่วง	แถม	ทหาร
ถ้วน	แถม	ท้อ
ถ้วย	แถมการณ์	ทอง
ถวาย	ทด	ทองคำ
ถอย	ทดแทน	ทองเที่ยว
ถอยหลัง	ทดลอง	ห้อง

ถ้อยคำ	ทดสอบ	ห้องตลาด
ถึง	ทน	ห้องถิ่น
ถาวร	ทนทาน	ห้องที่
ถ่าน	ทนาย	ทอด
ถ่าย	ทนายความ	เพื่อน
ถ่ายทอด	ทบวง	ทะเลเบียน
ถ่ายทำ	ทรง	ทะเล
ถ่ายภาพ	ทรमान	ทะเล
ถิ่น	ทรรคนะ	ทะเลสาบ
ถึง	ทรัพย์	หักทาย
ถึงแก่กรรม	ทรัพย์สิน	ทั้ง
ถือ	ทรัพย์ากร	ทั้ง ๆ ที่
ทั้งนั้น	ท่านผู้หญิง	ที่นอน
ทั้งนี้	ท่ามกลาง	ที่นั่ง
ทั้งสิ้น	ท่า	ที่นั้น
ทั้งหมด	ท่าการ	ที่นา
ทั้งหลาย	ท่างาน	ที่นี่
ทัน	ท่าท่า	ที่ประชุม
ทันใจ	ท่านอง	ที่ปรึกษา
ทันที	ท่าเนียบ	ที่พัก
ทันสมัย	ท่าบุญ	ที่ราบ
ทัพ	ท่ามาหากิน	ที่แล้ว
ทั่ว	ท่าไม	ที่สอง
ทั่วไป	ท่าลาย	ที่สุด
ทัศนजर	ท่าให้	ที่เหลือ
ทา	ทิศ	ที่ไหน
ทายาท	ที่	ที่อยู่
ทารุณ	ที่เดียว	ทุกซ์

ท่าทาง	ที่นี้	ทุกที่
ท่าเรือ	ที่หลัง	ทุ่ง
ห้า	ที่	ทุจรีต
ทาง	ที่จริง	ทูน
ทางการ	ที่ดิน	ทูน
ทางเดิน	ที่ใด	ทุ่ม
ทางออก	ที่ทำการ	ทุรกันดาร
ทูต	โทรศัพท์	น้อง
ทูต	โทษ	น้องชาย
เท็จ	ธง	นอน
เทศบาล	ธนาคาร	นะ
เทอม	ธรรม	นัก
เท่า	ธรรมชาติ	นักการเมือง
เท่ากับ	ธรรมดา	นักกีฬา
เท่าใด	ธรรมเนียม	นักข่าว
เท่าที่	ธาตุ	นักเขียน
เท่านั้น	ธิดา	นักทัศนมาตร
เท่านี้	ธุรกิจ	นักธุรกิจ
เท่าไร	ธุรกิจ	นักบิน
เที่ยง	ธุระ	นักมวย
เทียบ	นคร	นักร้อง
เทียม	นครหลวง	นักเลง
แท้	นก	นักศึกษา
แท้จริง	นม	นักวิทยาศาสตร์
แทง	นโยบาย	นักหนังสือพิมพ์
แทนที่	นรก	นั่ง
แทบ	นวด	นัด
แทรก	นวนิยาย	นั่ง

แทรกซึม	นอก	นั่นเอง
โทรทัศน์	นอกจาก	นั่นแหละ
นั้น	น้ำ	เนื้อ
นับถือ	น้ำแข็ง	เนื้อที่
นัย	น้ำใจ	เนื่อง
นาที่	น้ำตา	เนื่องจาก
นานา	น้ำมัน	แน่ชัด
นายก	น้ำยา	แน่นอน
นายกรัฐมนตรี	น้ำลาย	แน่
นายกสมาคม	น้ำหนัก	แนะนำ
นาง	นิดหน่อย	แน่น
นางแบบ	นิตยสาร	แน่นหนา
นางสาว	นิติกรรม	แนว
นางเอก	นิติบัญญัติ	แนวทาง
นาน	นิติภาวะ	โน้น
นาม	นิทาน	ใน
นามสกุล	นิมิตร	ในที่สุด
นาย	นิยม	บก
นายจ้าง	นิสัย	บกพร่อง
นายช่าง	นิสัย	บด
นายตำรวจ	นิ้ว	บท
นายทหาร	นี่	บทความ
นายแพทย์	นี่แหละ	บทนำ
นายร้อยเวร	นี่	บทบาท
นายอำเภอ	นึก	บทประพันธ์
บน	บังเอิญ	บำเพ็ญ
บรรจุ	ปัญหา	บำรุง
บรรณาธิการ	ปัญหาการ	บิดา

บรรดา	บัญชี	بيب
บรรดทุก	บัญชีดี	บุรุษ
บรรดเทา	บัณฑิต	บุหรี
บรรดพด	บัดนี้	บุก
บรรดยาย	บันดาล	บุกรุก
บรรดลู	บันได	บุคคล
บรรดเลง	บันทึก	บุญ
บริกร	บันเทิง	บุตร
บริการ	บัลลังก์	บุตรสาว
บริจาค	บ้า	บุชชา
บริโภค	บางที่	บุรณะ
บริวาร	บาด	เบ่ง
บริเวณ	บาดเจ็บ	เบา
บริษัท	บาดแผล	เบิก
บริสุทธิ์	บาตร	เบีย
บริหาร	บาท	เบียเลี้ยง
บวช	บ้าน	เบียอง
บอก	บ้านเมือง	เบียองหน้า
บ่อน	บ้านเรือน	เบียองหลัง
บังเกิด	บำบัด	แบก
แบ่ง	ประกันภัย	ประเภท
แบบ	ประการ	ประมง
โบราณ	ประกาศ	ประมวล
โบสถ์	ประกาศนียบัตร	ประมาณ
ใบ	ประจำ	ประมุข
ใบสมัคร	ประชากร	ประมุข
ใบอนุญาต	ประชาชน	ประโยค
ใบหน้า	ประชาธิปไตย	ประโยชน์

ปก	ประชาสัมพันธุ์	ประวัติ
ปกครอง	ประณีต	ประวัติการณ์
ปฏิญาณ	ประดับ	ประวัติศาสตร์
ปฏิทิน	ประดิษฐ์	ประเวณี
ปฏิบัติ	ประเดี้ยว	ประสงค์
ปฏิปักษ์	ประตุ	ประสบ
ปฏิวัติ	ประถม	ประสบการณ์
ปฏิเสท	ประท้วง	ประสาท
ปฐม	ประทับ	ประสาน
ปน	ประทาน	ประสิทธิภาพ
ปรกติ	ประธาน	ประหยัด
ปรมาณู	ประธานาธิบดี	ประหลาด
ประกอบ	ประปา	ประหาร
ประกวด	ประพฤติ	ปรัชญา
ประกัน	ประเพณิ	ปรับ
ปรับปรุง	ป่วย	นุ้ย
ปรากฏ	ป้อง	นุน
ปราชัย	ป้องกัน	เป็น
ปราบ	ปะทะ	เป็นต้น
ปราบปราม	ปะปน	เป็นต้นไป
ปรารถนา	ปัก	เป็นแน่
ปราศจาก	ปัจจุบัน	เป็นไปได้
ปราศรัย	ปัญญา	เป็นอันมาก
ปริญญา	ปัญหา	เป็นเหตุให้
ปริมาณ	ปั่นปวน	เปิด
ปรึกษา	ปั่น	เปิดเผย
ปรุง	ปืม	เป้าหมาย
ปลด	ปา	เปรียบ

ปล้น	ป่าไม้	เปรียบเทียบ
ปลวก	ปาก	เปลี่ยน
ปลอดภัย	ปาฐกถา	เปลี่ยนแปลง
ปลอม	ป้าย	เปลือก
ปลัด	ปิด	เปลือย
ปลัดกระทรวง	ปีกลาย	แบ่ง
ปลา	ปี	แปร
ปลาย	ป็น	แปล
ปลุกฝัง	ป็นกล	แปลก
ปวด	ป็นพก	แปลง
โป	ผ่าตัด	ผู้แทน
โปรด	ผ้า	ผู้แทนหนังสือพิมพ์
โปรดเกล้า ฯ	ผ่าน	ผู้นำ
ไป	ผิด	ผู้บังคับกอง
ไปรษณีย์	ผิดพลาด	ผู้บังคับการ
ผง	ผิดหวัง	ผู้บังคับบัญชา
ผจญ	ผิว	ผู้บัญชาการ
ผดุง	ผิวหนึ่ง	ผู้ปกครอง
ผม	ผี	ผู้พิพากษา
ผลงาน	ผืน	ผู้เยาว์
ผลประโยชน์	ผุ	ผู้ร้อง
ผลไม้	ผู้ก่อการ	ผู้รับเหมา
ผละ	ผู้กำกับ	ผู้ร้าย
ผลัก	ผู้เขียน	ผู้เล่น
ผลักดัน	ผู้จัดการ	ผู้ว่าราชการจังหวัด
ผลิต	ผู้ชนะ	ผู้สนใจ
ผลิตภัณฑ์	ผู้ช่วย	ผู้สมัคร
ผสม	ผู้เชี่ยวชาญ	ผู้สร้าง

ผ่อน	ผู้เดียว	ผู้สื่อข่าว
ฝึก	ผู้โดยสาร	ผู้ใหญ่บ้าน
ผิว	ผู้ใด	ผู้อ่าน
ผาสุก	ผู้ต้องหา	ผู้อำนวยการ
ผ้า	ผู้ตาย	ผู้อื่น
ผูกพัน	ฝ่าย	พรรคพวก
เผย	ผี	พรรณนา
เผยแพร	ผีมือ	พร้อมเพรียง
เผชิญ	ผีเท้า	พระที่นั่ง
เผา	ฝึก	พระธรรม
เผ่า	ฝึกซ้อม	พระพุทธเจ้า
เผื่อ	ฝึกฝน	พระภิกษุ
แผ่	ฝึกหัด	พระยา
แผง	ฝูง	พระราชกุศล
แผงลอย	แผง	พระราชทาน
แผน	พัก	พระราชบัญญัติ
แผนก	พัน	พระราชวัง
แผนการ	พนักงาน	พระสงฆ์
แผนผัง	พบ	พระองค์
แผ่นดิน	พบปะ	พระอภิธรรม
แผ่นเสียง	พยัคฆ์	พระเอก
แผล	พยาธิ	พรั่งพร้อม
ฝน	พยาน	พราว
ฝรั่ง	พยาบาล	พรั่งนี้
ฝั่ง	พยายาม	พฤติการณ์
ฝั่ง	พรม	พล
ฝัน	พรมแดน	พลเมือง
ฝาก	พรรค	พลเรือน

พลอย	พากย์	พื้นที่
พลัง	พาณิชย์	พื้นที่บ้าน
พลัง	พาณิชย์	พื้นบ้าน
พลังงาน	พาย	ฟุ้ง
พลา	พาหนะ	พุทธ
พลาต	พำนัก	พุทธศักราช
พลิก	พิการ	พุทธศาสนา
พวงมาลัย	พิจารณา	เพชรฆาต
พอ	พิชิต	เพชร
พอใจ	พิธี	เพลง
พอดี	พินัยกรรม	เพศ
พอสมควร	พิพากษา	เพ็ງ
พ้อ	พิพาท	เพิ่ม
พ้อคำ	พิมพ์	เพิ่มเติม
พ้อเฒ่า	พิศวง	เพลิง
พักผ่อน	พิศวาส	เพียง
พั่ง	พิเศษ	เพียงใด
พัฒนา	พิษ	เพียงพอ
พัฒนาการ	พิสดาร	เพียงไร
พัด	พิสูจน์	เพื่อน
พั้น	พี่ชาย	เพื่อนฝูง
พั้นธุ์	พิ้ง	แพ้
พั้นธมิตร	พิ้ง	แพง
พา	พืช	แพ่ง
แพทย์	ภายหลัง	มहीมา
แพร่	ภาวะ	มโหฬาร
แพร่หลาย	ภาวะ	มอง
ไพบูระ	ภาษา	มอบ

ห้อง	ภาชี	มอบหมาย
เพื่อน	ภาชีอากร	มัก
ฟัง	ภิกษุ	มัธยม
พัน	ภูเขา	มัธยมศึกษา
ฟ้า	ภูธร	มัน
พื้น	ภูมิใจ	มัน
พื้นฟู	ภูมิประเทศ	มันคง
ไฟฟ้า	ภูมิภาค	มันใจ
ภรรยา	ภูมิลำเนา	มั่วสุม
กัตตาคาร	มงคล	มา
ภัย	มติ	มาก
ภาค	มนุษย์	มากขึ้น
ภาคี	มรดก	มากมาย
ภาพถ่าย	มวย	มาตรการ
ภาพยนตร์	มหรศพ	มาตรฐาน
กาย	มหัศจรรย์	มาตรา
ภายใต้	มหาวิทยาลัย	มารดา
ภายนอก	มหาศาล	มาลัย
ภายใน	มหาสมุทร	ม้า
มิ	เมื่อวานนี้	ย่อมเยา
มิใช่	แมลง	ย่อย
มิฉะนั้น	แม่	ยักษ์
มิได้	แม่ค้า	ยัง
มิให้	แม่เฒ่า	ยังงั้น
มิตร	แม่น้ำ	ยัง
มี	แม่บ้าน	ยับยั้ง
มือ	แม่	ยาพิษ
มือปืน	โมง	ยากจน

มุ่ง	ไม่	ยาง
มุ่งหน้า	ไม่ใช่	ยาน
มุ่งหมาย	ไม้	ย่าน
มุ่ม	ยกย่อง	ยาม
มูลค่า	ยกเลิก	ย้าย
มูลนิธิ	ยกเว้น	ยาว
เมียด	ยนต์	ย่า
เมตตา	ยศ	ยิ่ง
เมตร	ย่อ	ยิ่งขึ้น
เมรุ	ยอด	ยิ่งใหญ่
เมล็ด	ยอดเยี่ยม	ยินดี
เมื่อย	ย้อน	ยินยอม
เมื่อเร็ว ๆ นี้	ยอม	ยิ้ม
เมื่อไร	ยอม	ยี่ห้อ
ยึด	แย้ง	ร้องเพลง
ยึดถือ	โยกย้าย	ร้องเรียน
ยึด	รถ	ร้องไห้
ยื่น	รถจีบ	รอด
ยื่นยัน	รถโดยสาร	รอบ
ยื่น	รถบรรทุก	รอบคอบ
ยิ้ม	รถประจำทาง	รอย
ยุค	รถไฟ	ร้อย
ยุ่ง	รถเมล์	ระจับ
ยุ่ง	รถยนต์	ระดม
ยุ่งยาก	รบ	ระดับ
ยุติธรรม	รบกวาน	ระบบ
ยุทธศาสตร์	ร่วม	ระบอบ
ยุบ	ร่วง	ระบาย

เย็น	รวดเร็ว	ระนุ
เยาว์	รวบ	ระเบิด
เยาวชน	รวบรวม	ระเบียบ
เยี่ยมเยียน	รวม	ระเบียบการ
เยื้อง	ร่วม	ระมัดระวัง
เยื่อน	ร่วมมือ	ระยะ
แย	รส	ระวัง
แยก	รอง	ระหว่าง
แย่ง	ร้อง	รัก
รักษา	ราชอาณาจักร	รี
รักษาการณ์	ราชา	รื่นเรียง
รัชกาล	ราชินี	รุก
รัฐ	รากฐาน	รุกราน
รัฐธรรมนูญ	รางวัล	รุ่งขึ้น
รัฐบาล	ร่าง	รุ่งเรือง
รัฐประหาร	ร่างกาย	รุด
รัฐมนตรี	ร้าง	รุดหน้า
รัฐมนตรีว่าการ	ร้าน	รุนแรง
รัฐสภา	ร้านค้า	รุ่น
รัต	ราบ	รู้
รัดกุม	ราย	รู้สึก
รับจ้าง	รายการ	รูป
รับใช้	รายงาน	รูปร่าง
รับผิดชอบ	รายได้	เร่ง
รับรอง	รายละเอียด	เร่งรัด
รับราชการ	ร้าย	เร็ว
รับสมัคร	ราว	เร็ว ๆ นี้
รับสารภาพ	รำ	เริ่ม

ราคา	ร่ำรวย	เริ่มต้น
ราตรี	ริเริ่ม	เจ้า
ราศี	รีด	เรียก
ราชการ	รีบ	เรียกร้อง
เรียน	ลงทุน	ลักลอบ
เรียบ	ลงโทษ	ลักษณะ
เรื่องราว	ลงนาม	ลัทธิ
เรือน	ลงมือ	ลั่น
เรือนจำ	ลด	ลับ
แร่	ลบ	ลา
แรก	ลม	ลาออก
แรง	ล้มละลาย	ล่า
แรงงาน	ลวง	ล้าง
โรค	ล่อง	ลาน
โรง	ล่องหน้า	ล้าน
โรงงาน	ลวด	ลาม
โรงพยาบาล	ลวดลาย	ลาย
โรงพิมพ์	ล้วน	ลายมือ
โรงภาพยนตร์	ล้อ	ลำดับ
โรงเรียน	ลอง	ลำบาก
โรงแรม	ลอด	ลำพัง
โรงสี	ลอบ	ลำเสียง
โรงหนัง	ล้อม	ลิง
ไร่	ล่อ	ลิเก
ไร่	ละเมิด	ลีลา
ฤดู	ละลาย	ลีลาศ
ลง	ละเอียดย	ลี้
ลึกลับ	เลว	วัฒนธรรม

ลีม	เลิศ	วัตถุ
ลือ	เล่าเรียน	วัตถุประสงค์
ลู่วง	เลี้ยง	วันเกิด
ลูกกลม	เลี้ยงดู	วันนี้
ลุง	เลือก	วัย
ลูก	เลือกตั้ง	วา
ลูกค้า	เลือด	ว่า
ลูกจ้าง	เลื่อน	วางแผน
ลูกชาย	แลก	ว่าง
ลูกของ	แลกเปลี่ยน	वाद
ลูกพรรค	แล้ว	वादเขียน
ลูกสาว	โลหะ	วาน
ลูกเสือ	โลหิต	วายนม
ลูกหนี้	โล่	วาระ
เล็ก	ไล่	วิเคราะห์
เล็กน้อย	วง	วิจัย
เลขที่	วงการ	วิจารณ์
เลขานุการ	วงดนตรี	วิชา
เลขานุการ	วงล้อ	วิชาการ
เลี้ยงเห็น	วงเวียน	วิญญาน
เล่น	วรรณะ	วิตก
เล่น	วัง	วิตถาร
วิทยาการ	ศอก	สงวน
วิทยาลัย	ศักดิ์สิทธิ์	สง่า
วิทยาศาสตร์	ศัตรู	สงคราม
วิทยุ	ศาล	สงเคราะห์
วิธี	ศาลแพ่ง	สงสัย
วิธีการ	ศาลา	สงสาร

วินัย	ศาสตราจารย์	ส่งเสริม
วินาที	ศาสนา	สด
วินัจฉัย	ศิลปะ	สตรี
วิวาท	ศิลปิน	สตางค์
วิเศษ	ศิษย์	สติ
วัง	ศิระ	สถาน
วุ่นวาย	ศีลธรรม	สถานการณ์
เวที	ศึก	สถานที่
เว้น	ศึกษา	สถานทูต
เวร	ศูนย์	สถานี
แวะ	เศรษฐกิจ	สถาบัน
แวดล้อม	เศรษฐกิจ	สถิติ
ไร่	เศษ	สนทนา
ไว้วางใจ	เศร้า	สนธิสัญญา
ตก	สกปรก	สนอง
ศพ	สกัด	สนับสนุน
ศรัทธา	สงบ	สนาม
สนามบิน	สมุน	สอง
สนิท	สโมสร	ส่อง
สนิม	สรรเสริญ	สอด
สนุกสนาน	สระ	สอดคล้อง
สบาย	สร้างสรรค์	สอน
สภา	สรูป	สอบ
สภาพ	สลบ	สอบถาม
สม	สละ	สอบไล่
สมควร	สลัป	สอบสวน
สมเด็จ	สลาภ	สะดวก
สมทบ	สวด	สะท้อน

สมบูรณ์	ส่วน	สะท้อน
สมมุติ	ส่วนตัว	สัก
สมรส	ส่วนลัด	สังกะสี
สมรรถภาพ	สวม	สังกัด
สมอง	สวย	สังเกต
สมัคร	สวยงาม	สังเกตการณ์
สมัครเล่น	สวยสดงดงาม	สังคม
สมัย	สวัสดิการ	สังวร
สมาคม	สวัสดิภาพ	สังสรรค์
สมาชิก	สหกรณ์	สังหาร
สม่ำเสมอ	สหพันธ์	สัง
สมุด	สหાય	สังสอน
สัญชาติ	สายไฟ	สิทธิ์
สัญลักษณ์	สาร	สินค้า
สัญญา	สารคดี	สินเชื่อ
สันติ	สารภาพ	สิ้น
สันติภาพ	สารวัตร	สิ้นสุด
สันนิษฐาน	สาระ	สิบ
สิ้น	สาว	สีมา
สปดาห์	สาหัส	สีแยก
สัมปทาน	สาเหตุ	สีก
สัมพันธ์	สำคัญ	สีบ
สัมพันธ์ภาพ	สำนวน	สีบสวน
สัมภาระ	สำนักงาน	สีอ
สัมมนา	สำนักพิมพ์	สุขภาพ
สากล	สำนัก	สุจริต
สาขา	สำเนา	สุด
สาธารณสุข	สำรวจ	สุดท้าย

สามเณร	สำรอง	สุนัข
สามัคคี	สำราญ	สุภาพบุรุษ
สามัญ	สำเร็จ	สุภาพสตรี
สามารถ	สำหรับ	สุภาสิต
สามี	สิงห์	สุรา
สายตรวจ	สิ่ง	สู่
สายตา	สิ่งของ	สู่
สูงสุด	เสียที	หน้าต่าง
สูญ	เสียหาย	หน้าที่
สูญเสีย	เสียง	หนาว
สูญ	เสียง	หนี
เสด็จ	เสมือน	หนี
เสนาธิการ	เสื่อ	หนีสิน
เส้น	เสื่อผ้า	หนึ่ง
เส้นทาง	เสื่อม	หนูน
เสน่ห์	แสน	หนุ่ม
เสร็จ	แสง	หนู
เสร็จสิ้น	โสด	หมวด
เสรี	โสเภณี	หม่อม
เสรีภาพ	ใส่	หมัด
เสนอ	หน	หมั้น
เสนอแนะ	หน่วย	หมั้น
เสมอ	หนอง	หมั้น
เสริม	น้อย	หมาย
เสริมสวย	หนัก	หมายความ
เสา	หนังสือ	หมายเลข
เสถียรภาพ	หนังสือพิมพ์	หมายถึง
เสมียน	หนา	หมายเหตุ

เสียก่อน	หน้า	หม้าย
เสียตาย	หน้าตา	หมึก
หมิ่น	หลังคา	ท่า
หมุน	หลังจาก	หากิน
หมุนเวียน	หลังไหล	หาเรือ
หมู	หลับ	หาก
หมู่บ้าน	หลาย	ห่าง
หย่อน	หลีก	ห่าง
หอรอก	หลีกเลี้ยง	หาด
หลง	หลุม	ห้าม
หลบ	หวง	หาย
หลบหนี	หวัง	หายใจ
หลวงพ่อ	หวาน	หิน
หล่อ	หอ	หุ้
หล่อสิ้น	หอประชุม	หุ้ส่วน
หลอก	หอพัก	เหตุ
หลอกหลวง	ห้องแถว	เหตุการณ์
หลอด	ห้องประชุม	เหตุผล
หล่อน	ห้องสมุด	เห็น
หลีก	หอบ	เห็นใจ
หลีกการ	หอม	เหน็ดเหนื่อย
หลีกเกณฑ์	หัวใจ	เหล็ก
หลีกฐาน	หัวเราะ	เหมาะ
หลีกสูตร	หัวหน้า	เหมาะสม
หลัง	หัวหน้ากอง	เหล่า
เหล่านั้	ไหว	อยาก
เหล่านั้	อก	อย่า
เหล่า	องค์	อย่าง

เหนียว	อด	อย่างใด
เหรียญ	อดอยาก	อย่างยิ่ง
เหนื่อ	อดิิต	อย่างไร
เหน้อย	อธิบดี	อย่างไรก็ดี
เหมือน	อธิบาย	อย่างไรก็ตาม
เหยื่อ	อธิปไตย	อยู่
เหลือเกิน	อนาคต	อวกาศ
แห่	อนามัย	ออก
แห่ง	อนึ่ง	ออกแบบ
แห่ง	อนุ	อ่อน
แหละ	อนุกรรมการ	อ้อย
แหล่ง	อนุญาต	อะไร
โหด	อนุมัติ	อะไรใส่
โหร	อนุเมทนา	อักษร
ให้	อนุสาวรีย์	อักเสบ
ใหญ่	อบ	อัคคีภัย
ใหม่	อบรม	อัด
ไหน	อมตะ	อัตรา
ไหม	อภัย	อัน
ไหม้	อภิปราย	อันดับ
อันตราย	อาสา	เอกชน
อันธพาล	อาหาร	เอกราช
อัยการ	อำนาจ	เอกสาร
อาการ	อำนาจการ	เอกอัครราชทูต
อากาศ	อำนาจ	เอง
อาคาร	อำเภอ	เอ่ย
อ้าง	อิฐ	เอา
อาจ	อิทธิพล	เอาใจใส่

อาจารย์	อิสระ	แอบแฝง
อาชญากรรม	อีก	โอกาส
อาชีพ	อื้อฉาว	โอน
อายุ	อุณหภูมิต่ำ	ไอ
อาณาจักร	อุดม	
อาทิ	อุดหนุน	
อายัด	อุตสาหกรรม	
อายุ	อุบัติเหตุ	
อารมณ์	อุปกรณ์	
อาราม	อุปการะ	
อ่าว	อุปสมบท	
อาวุธ	อุปสรรค	
อาวุธ	เอก	
อาศัย	เอกฉันท์	

ส่วนประกอบของวรรณกรรมสำหรับเด็ก

วรรณกรรมสำหรับเด็กย่อมมีเนื้อเรื่องซึ่งเป็นเรื่องราวต่าง ๆ จึงควรมีส่วนประกอบดังนี้

1. เนื้อเรื่อง เนื้อเรื่องคือเหตุการณ์ต่าง ๆ หลายเหตุการณ์ที่ผู้แต่งนำมาแต่งให้เป็นเรื่องราวต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบให้รายละเอียดตามที่ผู้แต่งเลือกแล้ว ผู้อ่านได้รู้ว่าเกิดเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นกับตัวละครต่าง ๆ ตัวละครแต่ละตัวมีพฤติกรรมอย่างไรบ้าง เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไร ใครพูดกับใครว่าอย่างไร ผู้แต่งเล่าเรื่องโดยละเอียด มีการบรรยายและพรรณนาความประกอบ รวมทั้งแสดงโดยตรงหรือโดยอ้อมให้ผู้อ่านได้เข้าใจตัวละครและเหตุการณ์อย่างแจ่มแจ้งตั้งแต่ต้นจนจบ

2. โครงเรื่อง โครงเรื่องและเนื้อเรื่องมีส่วนที่เหมือนกันและส่วนที่แตกต่างกัน ส่วนที่เหมือนกันนั้น คือ ทั้งเนื้อเรื่องและโครงเรื่องต่างก็เป็นการเล่าเหตุการณ์ด้วยกัน ส่วนที่ต่างกันนั้นก็คือ เหตุการณ์ในเนื้อเรื่องจัดเรียงตามลำดับเวลาที่เกิดขึ้น แต่เหตุการณ์

ในโครงเรื่องนอกจากจะจัดเรียงลำดับตามเวลาที่เกิดขึ้นแล้วยังจะต้องเป็นเหตุเป็นผลกันด้วย

3. เหตุการณ์ในเรื่อง เหตุการณ์ในเรื่องคือเรื่องที่ยังเกิดขึ้นแก่ตัวละครหรือพฤติกรรมของตัวละคร เป็นรายละเอียดแต่ละเรื่องไป เช่น กลายไปดักนก เป็นเหตุการณ์หนึ่ง เขานำนกมาให้พ่อ เป็นอีกเหตุการณ์หนึ่ง กลายและพ่อช่วยกันต่อกรงเลี้ยงนก เป็นอีกเหตุการณ์หนึ่ง เหตุการณ์เหล่านี้เป็นเหตุการณ์หลายตอนเกิดขึ้นต่อเนื่องกัน

4. ตัวละคร เหตุการณ์ทั้งหลายที่ประกอบขึ้นเป็นโครงเรื่องย่อมมีทั้งมนุษย์และสัตว์ที่เราเรียกว่าตัวละคร เรื่องที่นำมาเขียนมักใช้ตัวละครเป็นมนุษย์ แต่บางเรื่องผู้เขียนอาจใช้สัตว์เป็นตัวละคร ในกรณีนี้ตัวละครที่เป็นสัตว์จะต้องคิดและทำเหมือนมนุษย์ และแม้จะมีตัวละครเป็นมนุษย์รวมอยู่ด้วย ตัวละครที่เป็นมนุษย์นั้นก็เพียงตัวละครรอง ๆ เท่านั้น

ตัวละครในเรื่องอาจจำแนกตามความสำคัญของบทบาทในเรื่องได้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวละครสำคัญ ได้แก่ ตัวละครที่เกี่ยวข้องพัวพันกับโครงเรื่องมากที่สุด และตัวละครรองซึ่งเป็นตัวประกอบช่วยในการดำเนินเรื่อง ทำให้เรื่องไม่หนักสมองผู้อ่านเกินไป หรือช่วยให้ตัวละครสำคัญเด่นขึ้น

ชื่อตัวละครก็เป็นสิ่งสำคัญมาก ควรตั้งให้เหมาะสมกับรูปร่างหน้าตา เพศอาชีพ สภาพสังคมของตัวละครแต่ละตัว เช่น คนทำสวนไม่ควรใช้ชื่อว่า “อิทธิพล” ควรใช้ชื่อว่า “ทอง” หรือ “บุญ” เด็กสาวชาวชนบทควรใช้ชื่อว่า “ลำดวน” มากกว่าจะใช้ชื่อว่า “สาวตรี”

5. ฉาก เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแก่ตัวละครนั้นย่อมต้องเกิดขึ้นในเวลาและสถานที่อันเหมาะสมกับเหตุการณ์นั้น ๆ เวลาและสถานที่ที่เหตุการณ์นั้น ๆ เกิดขึ้นเราเรียกว่าฉาก

การสร้างฉากอาจอาศัยวิธีการหลายอย่าง เช่น คำบรรยายของผู้เขียน การใช้ภาษาถิ่นของตัวละคร หรือการกล่าวถึงประเพณีของท้องถิ่นเพื่อให้ทราบว่าเรื่องนั้น ๆ เกิดขึ้นในสมัยใดและที่ไหน หรืออาจใช้ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ก็ได้

ฉากมีความเกี่ยวข้องกับบรรยากาศของเรื่องที่เขียนอยู่มาก ทั้งยังมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของตัวละครด้วย เช่น บ้านร้าง มีใยแมงมุมจับอยู่ตามมุมห้อง น่าจะเป็นบ้านผีสิง

8. บทสนทนา บทสนทนาของตัวละคร มีความมุ่งหมายดังนี้

6.1 ช่วยดำเนินเรื่องแทนการบรรยายของผู้เขียน บทสนทนาจะช่วยให้การดำเนินเรื่องต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ

6.2 ช่วยให้รู้จักตัวละครในเรื่อง ทั้งรูปร่างลักษณะหน้าตาและนิสัยใจคอ โดยผู้เขียนไม่ต้องชี้แจงตรง ๆ เช่น

“เอ๊ะ รองเท้าใคร คู่หนึ่ง ยังกะรองเท้าเด็ก”

6.3 ช่วยให้วิธีการไม่ซ้ำซาก คือ เปลี่ยนเป็นสนทนาบ้าง เป็นบรรยายบ้าง

6.4 สร้างความสมจริง คำพูดที่สมมุติเป็นถ้อยคำจริง ๆ ของตัวละคร ทำให้รู้สึกใกล้ชิดกับความเป็นจริงมากกว่าคำบรรยายของผู้เขียน

6.5 ช่วยให้เรื่องน่าอ่าน น่าสนใจและมีชีวิตชีวขึ้น โดยเฉพาะบทสนทนาที่คมคาย มีอารมณ์ขัน หรือพูดได้ถูกต้องตามฐานะของตัวละครและสมกับบทบาทในตอนนั้น ๆ

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ผู้เขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กควรตระหนักก็คือ การสอดแทรกจริยธรรม คุณธรรมและค่านิยมในวรรณกรรมสำหรับเด็ก ทั้งนี้เพื่อเป็นการปลูกฝังคุณธรรมความดีให้เกิดแก่เด็กตั้งแต่เยาว์วัย

ปราณี เชียงทอง⁹ ได้กล่าวถึงการสอดแทรกจริยธรรม คุณธรรมและค่านิยมในวรรณกรรมสำหรับเด็ก ไว้ว่า

วรรณกรรมสำหรับเด็กบางประเภทมีอิทธิพลต่อเด็กมาก เช่น นิทานมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในสังคม เมื่อเด็กได้ฟังเรื่องราวจากนิทาน เด็กจะประเมินค่าตัวละครในเรื่อง และตัวละครในแสดงพฤติกรรมได้รับผลน่าพอใจ เด็กย่อมอยากเลียนแบบพฤติกรรมและความคิดนั้น ตรงกันข้าม ถ้าตัวละครใดแสดงพฤติกรรมแล้วได้รับผลเสีย เด็กจะพยายามหลีกเลี่ยงพฤติกรรมนั้น ๆ ดังนั้นการใช้ตัวละครในนิทานเป็นตัวแทนจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะกล่อมเกลานิสัยของเด็ก การฝึกนิสัยและการปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ แก่เด็กนั้น ทำได้โดยการให้เด็กเห็นแบบอย่าง นิทานมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างบุคลิกภาพ มีพลังโน้มน้าวทัศนคติและพฤติกรรมของเด็กแต่ละบุคคลในสังคมได้ การเลียนแบบตัวละครในนิทานมีผลต่อพฤติกรรมของเด็กและช่วยพัฒนาจิตใจของเด็กได้

⁹ ปราณี เชียงทอง. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. (กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2526). หน้า 141-143.

จริยธรรมและคุณธรรมต่าง ๆ ที่ควรสอดแทรกไว้ในวรรณกรรมสำหรับเด็ก
ควรนำแนวคิดทางพุทธศาสนามาใช้ซึ่งเหมาะสมกับเด็ก

1. ให้อ่านอะไรดีอะไรชั่ว โดยพิจารณาว่าอะไรก็ตามที่ทำให้ตนเองเดือดร้อน
และมีผลให้ผู้อื่นเดือดร้อนด้วยถือเป็นอกุศลทั้งสิ้น
2. ให้อ่านกฎระเบียบต่อการกระทำความชั่ว
3. ให้อ่านเกรงกลัวผลของการกระทำความชั่ว คือให้มีหิริโอตตปปะ
4. ความมีระเบียบวินัย
5. ความกล้าในจริยธรรม
6. ความรับผิดชอบและการเป็นพลเมืองดี
7. ปลูกพื้นฐานความรักในครอบครัว
8. ปลูกพื้นฐานการศึกษา
9. ให้อ่านคิดในการแก้ปัญหาในชีวิตด้วยตนเอง
10. สร้างความสามัคคีและความเข้าใจซึ่งกันและกัน โดยลดช่องว่างในสังคม
11. การแก้แค้นและการต่อสู้ไม่ใช่การแก้ปัญหาที่ถูกต้อง ควรแสดงให้เด็ก
เห็นว่า เขาสามารถเป็นผู้ชนะได้โดยไม่ต้องต่อสู้
12. ให้เห็นผลร้ายของอาชญากรรม

คำถามท้ายบท

1. การเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก ควรคำนึงถึงสิ่งใดเป็นประการสำคัญ จงอธิบาย
2. เด็กวัยก่อนเข้าเรียนหรือเด็กวัยอนุบาล ชอบลักษณะหนังสืออย่างไร และเรื่องประเภทใด จงอธิบาย
3. เด็กวัยประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้น ชอบเรื่องประเภทใด การใช้ภาษาควรเป็นอย่างไร จงอภิปราย
4. ความรู้ความเข้าใจเด็ก มีความจำเป็นแก่ผู้เขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กอย่างไร จงอธิบาย
5. ประเภทของวรรณกรรมสำหรับเด็กมีอะไรบ้าง จงบอกมา 3 ประเภท
6. คำโครงการเขียนมีอย่างไรบ้าง จงเขียนคำโครงการเขียนเรื่องจริงมา 1 เรื่อง
7. ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการใช้ภาษาร้อยกรองอย่างไรบ้าง จงเล่ามาพอสังเขป
8. จากการวิจัยเรื่องถ้อยคำภาษาของเด็ก ท่านเห็นว่า ภาษาของเด็กมีลักษณะเช่นไร จงอภิปราย พร้อมยกตัวอย่าง
9. ส่วนประกอบของวรรณกรรมสำหรับเด็กมีอะไรบ้าง จงอธิบาย
10. การสอดแทรกจริยธรรม คุณธรรมและค่านิยมในวรรณกรรมสำหรับเด็ก มีความจำเป็นหรือไม่ จงอภิปรายและยกตัวอย่างประกอบให้ชัดเจน